

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Minister H.M. de Jonge
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag

Maarssen, 29 september 2020

Betreft: Antwoord op roep om meer corona-testcapaciteit

Excellentie,

Sinds 1 juni van dit jaar kan iedereen zich met COVID-19 gerelateerde klachten melden voor een coronatest. Van die mogelijkheid wordt grootschalig gebruik gemaakt, waardoor beter in kaart kan worden gebracht wie en hoeveel mensen daadwerkelijk besmet zijn. Met een sterk groeiend aantal coronabesmettingen en het daaropvolgende bron en contactonderzoek, wordt de druk op de testcapaciteit echter sterk op de proef gesteld.

De druk op nog meer testen en een snellere afname en uitslagresultaat zal de komende tijd alleen maar verder stijgen. Bovendien draaien laboratoria nu al overuren en kan de vermoeidheid op een gegeven moment parten spelen. De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd concludeert na onderzoek in alle 25 GGD-regio's dat het Nederlandse testsysteem nog niet klaar is voor een mogelijke tweede golf en dat het uitbreiden van de capaciteit een enorme opgave is. De vraag die dan ook hardop gesteld moet worden is of dit systeem duurzaam houdbaar is, ondanks de vele inspanningen van alle partijen. Zeker nu het reguliere griepseizoen zijn intrede doet en voor veel op COVID-19 vergelijkbare klachten zal leiden zal de druk op de testcapaciteit verder toenemen.

Sinds de uitbraak van de coronacrisis hebben drogisten zich constructief opgesteld in het vinden van passende oplossingen die zij binnen hun mogelijkheden kunnen bieden. Daarover is met uw ambtenaren ook meermaals overleg gevoerd. Op basis van signalen die drogisten dagelijks krijgen voelen wij ons ook geroepen mee te denken over een oplossing voor de grote vraag naar testen, inclusief de afhandeling daarvan. Hoewel nu nog geen onderdeel van het huidige beleid, geloven wij dat alternatieve testen (waarmee geen beslag wordt gelegd op de capaciteit van de laboratoria zoals met de PCR-testen) de oplossing zouden kunnen zijn voor de grote uitdaging waar de Nederlandse overheid voor staat en de grote druk die binnen afzienbare tijd op het systeem is te verwachten.

Hierin zien wij feitelijk twee oplossingsrichtingen:

1. **De inzet van serologische zelftests in combinatie met een app**
In aanvulling op de moleculaire testen kunnen serologische testen belangrijke informatie opleveren. Tot nog toe is het vaak onbekend hoeveel mensen nu echt besmet zijn. Een serologische test kan aantonen of iemand besmet is geweest en antistoffen heeft aangemaakt. Naar ons weten zou een positieve uitslag van zo'n test betekenen dat de betreffende persoon op dit moment niet ziek is en daarmee het coronavirus zou kunnen verspreiden. Betrouwbare serologische zelftests met een CE-markering liggen binnen handbereik en in verschillende landen worden deze ook ingezet.

Wij realiseren ons echter dat de Nederlandse overheid inzicht in de uitslagen wil hebben om het overzicht te behouden en om passende maatregelen te kunnen nemen. In combinatie met een gecertificeerde en door de overheid aangewezen app die de analyse van de zelftest uitvoert, kan de overheid tevens inzicht krijgen in diegene die heeft getest en of die persoon wel of geen antistoffen heeft aangemaakt. Bij het downloaden van de app geeft de gebruiker aan dat hij of zij akkoord gaat met data-deling en de app zou bijvoorbeeld alleen door middel van invoering van een DigID gebruikt kunnen worden. De op deze wijze gegenereerde data kan meteen op het corona dashboard worden aangesloten en draagt daarmee bij aan het gewenste overzicht. Deze oplossing zou primair voor verschillende beroepsgroepen interessant kunnen zijn, maar wellicht ook voor de bredere bevolking.

2. De inzet van Ag rapid testen in combinatie met een app

Op moleculair gebied zien we vooral een oplossing in Ag rapid testen. Deze testen leveren een snelle testuitslag op en zouden op basis van een training door meerdere personen bij mensen kunnen worden afgenomen. Bijkomend voordeel is dat een Ag test door een gecertificeerde app kan worden uitgelezen en de geteste persoon snel duidelijkheid heeft over een mogelijke besmetting. Daarnaast kunnen testresultaten snel in een dashboard worden verwerkt. Grote winst is dat een gespecialiseerde app het analysewerk overneemt en daarmee geen beslag legt op de beperkt beschikbare laboratoriumcapaciteit. In verkennende gesprekken die wij hebben gevoerd weten we dat een dergelijke betrouwbare app beschikbaar is. Deze Duitse partij heeft daarnaast samenwerking met een Europese producent van Ag rapid testen die zijn productielocatie in Nederland heeft staan.

Wij ontvangen inmiddels veel klanten met verkoudheids- en griepklachten. Klachten die vaak overeenkomen met die van COVID-19. Drogisten adviseren bij verkoudheidsklachten volgens adviesstandaarden die overeenkomen met die van apotheken en huisartsenpraktijken. Klanten worden zoveel mogelijk geadviseerd om bij dit soort klachten zich te laten testen. We merken echter dat klanten opmerken dat het heel veel tijd kost om zich te laten testen. Omdat de drogisten als een soort voorportaal van de eerstelijns fungeert doordat veel mensen hen bezoeken met verkoudheidsklachten en hun zorgen delen, bieden wij graag aan om die voorportaalfunctie in overleg met uw ministerie nog beter te benutten, zeker in het licht van de bovengenoemde oplossingsrichtingen. Daarbij willen we niet alleen kijken naar de inzet van ons personeel, maar ook naar het beschikbaar stellen van onze internationale contacten. Daarover zijn we graag bereid met uw ministerie in gesprek te gaan.

Hoogachtend,

5.1.2e

5.1.2e